

Verslag van een mondeling overleg van de vaste Commissie voor Milieuhygiëne met de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne betreffende luchtverontreiniging in het Rijnmondgebied en betreffende de voorbereiding voor de in Stockholm te houden conferentie inzake het leefmilieu

Nr. 1

De vaste Commissie voor Milieuhygiëne voerde in haar vergadering op woensdag 22 maart 1972 mondeling overleg met de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, ter bespreking van de kort tevoren ingetreden periode van luchtverontreiniging in het Rijnmondgebied en voorts onder andere van de voorbereiding voor de in Stockholm te houden Conferentie inzake het Leefmilieu. Bij dit mondeling overleg werd de Minister vergezeld door dr. P. Siderius, secretaris-generaal, en ir. W. C. Reij, directeur-generaal voor de milieuhygiëne. De commissie heeft de eer omtrent de uitkomsten van het overleg het volgende verslag uit te brengen.

De Minister deelde mede, op grond van een toezegging door dr. J. Spaander, directeur-generaal van het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid, dat binnen enkele maanden een proefobject als uitbreiding van het meetnet in Zuid-Holland voor luchtverontreiniging tot stand zal zijn gekomen. Verwacht mag worden, dat na augustus niet alleen de mogelijkheid tot meting van SO₂-waarden bestaat, maar ook van ozon, NO, NO₂ en CO. In Rijnmond zal op een extra aantal punten gemeten worden en bovendien komt in Zuid-Holland binnen enkele maanden rijdende apparatuur ter beschikking, die meting mogelijk maakt buiten de daartoe aangewezen vaste punten.

De uitvoering van de Wet inzake de Luchtverontreiniging is wat het departement betreft voltooid, aldus de Minister. Van de medewerking van andere organen is afhankelijk, wanneer de betreffende algemene maatregelen van bestuur tot effectiviteit gebracht worden. Indien er snel gewerkt wordt, kan dit binnen enkele maanden het geval zijn. De Commissaris der Koningin in Zuid-Holland bezit, in bijzondere omstandigheden van tijdelijke aard, de bevoegdheid om terstond maatregelen te treffen met betrekking tot industrie, ruimteverwarming en verkeer. Met gedeputeerde staten der provincie bestaan goede contacten. Ten aanzien van het gebied waar smog te verwachten is, rekent de Minister niet alleen op hun medewerking, doch hij vertrouwt ook dat initiatieven in hoge mate bij hen aanwezig zijn.

De Minister achtte het niet alleen nodig tijdens smogperiodes de emissies terug te dringen, doch meende dat het beleid de smog vóór zou moeten zijn. In de Verenigde Staten trachten de smog te voorspellen. De Minister verklaarde zich ervoor te willen inzetten, dat gedurende de maanden september tot november het gebruik van zwavelarme olie in Rijnmond en het Westland wordt voorgeschreven. De grote financiële consequentie voor de tuinders in het Westland vormt overigens een moeilijkheid. Getracht moet voorts worden in de periode van het jaar, waarin de kans op smog althans statistisch groter is dan normaal, het gehalte NO_x in de buitenlucht terug te dringen. Ook stank dient met alle middelen te worden bestreden; de Minister had de indruk, dat een aantal stankverspreidende industrieën vroegere waarschuwingen ter harte had genomen en dat recentelijk de stank in Rijnmond afgenomen was ten opzichte van vergelijkbare perioden in het vorige jaar. Tenslotte wordt er toegewerkt naar het amoveren van bepaalde fabrieken in het Rijnmondgebied; daarvoor is echter tijd en overleg nodig. Als men alle maatregelen samenneemt, valt zeker een verbetering van de situatie in de naaste toekomst te

verwachten, aldus de Minister, die daarbij niet wilde verhalen, dat het totaal onmogelijk is een zo complex probleem als de luchtverontreiniging in Rijnmond zelfs maar binnen een jaar op te lossen.

De Minister gaf vervolgens een overzicht van de stand van zaken in Rijnmond, zoals die hem gerapporteerd was door de regionale Inspecteur van de Volksgezondheid belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu. In de periode van zondag 19 tot en met dinsdag 21 maart is de windrichting zeer variabel geweest; er waren in het algemeen lage windsnelheden. Het aantal klachten bij de Centrale Meld- en Regelkamer is afgenomen van circa 470 op zondag tot respectievelijk 100 en 115 op maandag en dinsdag. Het klachtenpatroon was regelmatig over het gebied verdeeld. De klachten zijn niet toe te schrijven aan incidenten of extra verhoogde emissies van de bedrijven. Het toegenomen aantal klachten is een direct gevolg van de meteorologische omstandigheden. Hieruit moge duidelijk blijken, dat de „standaardbelasting” van de lucht in het Rijnmondgebied nog steeds te hoog is. De Centrale Meld- en Regelkamer heeft de indruk, dat de bedrijven zich aan de gemaakte afspraken houden. Ter illustratie: Tanker Cleaning Schiedam heeft werkzaamheden uitgesteld; Albatros heeft salpeterzuurfabriek gestopt; BP heeft bepaalde werkzaamheden uitgesteld. De gemeten SO_2 -concentraties waren zondag aan de lage kant, maandag en dinsdag ook niet hoog, doch woensdagmorgen toevallig weer wat hoger. Het betreft hier een zeer voorlopig gemiddeld beeld van de situatie. De waarnemingsresultaten dienen nog uitgewerkt te worden alvorens exacte cijfers verstrekt kunnen worden.

Als een belangrijk gegeven beschouwde de Minister, dat uit het SO_2 -patroon duidelijk de grote invloed van het Westlandse kassengebied is gebleken. De Minister deelde mee contact te hebben opgenomen met zijn ambtgenoot van Landbouw, die desgevraagd toezegde dat de overschakeling van het Westlandse kassengebied van olie op aardgas in 1973 voltooid zal kunnen zijn. Thans is reeds een derde van het Westland op aardgas overgegaan. De vraag rijst of de overige tuinders hier wel altijd olie van beste kwaliteit gebruiken; de Minister had de indruk, dat dit niet het geval is. Indien er ingrijpende maatregelen genomen moeten worden – bij voorbeeld het voorschrijven van zwavelarme olie –, zal naar de mening van de Minister een subsidieregeling overwogen moeten worden.

Ook uit eigen waarnemingen door de inspectie ter plaatse verricht, zo zei de Minister, is gebleken, dat slechts plaatselijk en meestal slechts tijdelijk van stankgordels sprake was. De intensiteit was aanzienlijk geringer dan in de smogperiode gedurende het najaar 1971. De inspectie concludeert dan dat, hoewel aanzienlijke SO_2 -waarden gemeten werden, met name in de laatste twee beschreven dagen, er niet van een zorgwekkende situatie gesproken kan worden. Wel dient de nodige waakzaamheid in acht genomen te worden ten einde piek-emissies te voorkomen.

Een lid van de P.v.d.A.-fractie vroeg de Minister vervolgens of de afkondiging van de Algemene Maatregelen van Bestuur krachtens de Wet inzake de Luchtverontreiniging vertraagd wordt door de behandeling in de Raad van State, indien de ontwerpen daarvan het departement hebben verlaten en, naar hij dus aannam, ook de Raad voor de Luchtverontreiniging zijn gepasseerd.

Op welke wijze, luidde de tweede vraag van dit lid, denkt de Minister het vertrek van verouderde en vervuilende industrie uit Rijnmond te bevorderen? Loopt het overleg ter zake over het Ministerie van Economische Zaken of over dat van Volksgezondheid en Milieuhygiëne? Komen er financiën in het geding? Wordt het Fonds Luchtverontreiniging bij de zaak betrokken, en zo ja, hoe wil de Minister letterlijk inhoud aan dit fonds geven?

De derde vraag van het hier aan het woord zijnde lid betrof de Centrale Meld- en Regelkamer in Rijnmond. Heeft de Minister de mogelijkheid aan deze instelling als aanvullende taak te geven: het opsporen van de bron van klachten, en het rapporteren aan de klagers omtrent deze bron alsmede omtrent

de maatregelen die in het bedrijf genomen worden om de klachten te verhelpen?

Een ander lid van de P.v.d.A.-fractie wilde van de Minister weten in hoeverre inmiddels duidelijk geworden is, dat tijdens vorige smogperiodes inderdaad SO_3 een grote rol heeft gespeeld, en of de meetapparatuur ook voor deze stof uitbreiding heeft ondergaan.

Een tweede vraag van dit lid richtte zich op het meten van emissies „aan de schoorsteen”. Overweegt de Minister van deze hem in de wet toegekende bevoegdheid gebruik te gaan maken? Wordt hiermee rekening gehouden bij de uitbreiding van het meetnet?

Is het mogelijk, luidde de derde vraag, daadwerkelijk de controle ter hand te nemen op de nakoming van de door de industrie voor een smogperiode gemaakte afspraken?

Heeft de Minister van Landbouw, aldus de vierde vraag, als zekerheid uitgesproken, dat de overschakeling door het Westlandse kassengebied van olie op aardgas in 1973 voltooid zal zijn, of is hier slechts sprake van een verwachting?

In een laatste vraag informeerde het hier sprekende lid of de Minister niet, in tegenstelling tot het oordeel van de inspectie, van mening was, dat wel degelijk van een zorgwekkende situatie gesproken moet worden, al duurde de periode met klachten nu wat korter dan vorige keren.

Een lid van de fractie van D'66 vroeg zich af of de Minister niet te optimistisch is over het effect van de door hem beoogde maatregelen. Hoe wil de Minister het gehalte aan NO_x in de buitenlucht terugdringen? Hoe en hoeveel wil hij de vermindering van stank bevorderen? De amovering van bepaalde fabrieken zal toch in het aanstaande najaar nog wel niet bereikt zijn? Kan tegen die tijd het controle-apparaat, waartoe de Wet inzake de Luchtverontreiniging mogelijkheden biedt, effectief zijn? Zal de Commissaris der Koningin werkelijk in staat zijn tegen het verkeer op te treden, behalve wellicht incidenteel op een zondag?

Daarnaast informeerde dit lid van D'66 of inderdaad de oorzaak van de vorig najaar opgetreden smogperiodes niet uitgemaakt is. Zo ja, worden hierdoor de problemen voor een toekomstige aanpak niet vergroot?

De mededelingen van de Minister over een „vóór willen zijn” van smogperiodes noemde een lid van de P.S.P.-fractie verheugend, maar dit lid zou gaarne vernemen of in dit verband van exacte verwachtbaarheid gesproken kan worden.

Bestaan er reële perspectieven, was zijn tweede vraag, voor het terugdringen van de NO_x ?

Beschikt de Minister, aldus een derde vraag, over concrete gegevens, die zijn indruk bevestigen, dat de industrie aan een vermindering van de stank werkt?

Verbaasd was het hier aan het woord zijnde lid door de ministeriële uitspraak, dat het toegenomen aantal klachten een direct gevolg is van de meteorologische omstandigheden. De Minister keerde zijns inziens de zaak om; klachten zijn een gevolg van vervuiling die plaatsvindt en dankzij de meteorologische omstandigheden zijn er soms weinig klachten. De „standaardbelasting” van de lucht in het Rijnmondgebied is te hoog, heeft de Minister gezegd. Wordt er gewerkt aan een formulering van deze standaardbelasting?

De laatste vraag van het P.S.P.-lid luidde: Zijn de kosten te becijferen, die een verplichting tot het gebruik van zwavelarme olie zou meebrengen?

Een lid van de C.H.U.-fractie sloot zich aan bij de eerder gestelde vraag, waar zich de „flessehals” voor de Algemene Maatregelen van Bestuur bevindt. Dit lid onderstreepte de ook al onder woorden gebrachte vraag, in hoeverre zekerheid bestaat omtrent de termijn van omschakeling van de Westlandse tuinbouw op aardgas. Hij wilde voorts weten hoever thans de bevoegdheden op grond van de Wet inzake de Luchtverontreiniging reiken voor de Commissaris der Koningin en gedeputeerde staten. Ten slotte informeerde hij naar de voortgang van maatregelen, die een schone benzine moeten garanderen.

De Minister geeft zijn „indrukken” van de situatie weer, zo zei een K.V.P.-fractielid. Maar er zijn toch concrete gegevens

voorhanden? Er hebben toch metingen plaatsgevonden? Er bestaat toch een gecodeerde lijst van bijdragen, die de stankverwekkende industrie levert aan de luchtverontreiniging? Moeten we dan nog op „indrukken” afgaan of is er kennis voorhanden?

Welke maatregelen, vroeg het hier sprekende K.V.P.-lid verder, staan de Minister thans ten dienste om in statistisch slechte perioden te kunnen ingrijpen?

Is bekend, informeerde een ander lid van de K.V.P.-fractie, wat het effect van dergelijke maatregelen op de productiekosten is? Ter toelichting verwees spreker naar een mededeling, die de Shell-directie aan de gemeente Vlaardingen zou hebben gedaan, dat de bedrijfseconomische consequenties van uit hoofde van het milieu getroffen maatregelen voor haar aanleiding zouden zijn om niet tot herinvestering in het betrokken gebied over te gaan.

Een lid van de V.V.D.-fractie vroeg de Minister te willen uiteenzetten in hoeverre de provincies uitgerust zijn om de haar op grond van de Wet inzake de Luchtverontreiniging toekomende bevoegdheden uit te oefenen. In welke mate, vroeg hij voorts, zal de uitvoering naar regionale organen doorgeschoven worden en zijn deze op hun beurt voldoende geëquipeerd?

Zijn al nadere regelen gesteld, informeerde de V.V.D.-spreker ten slotte, die in de noodzakelijke coördinatie voorzien, wanneer luchtverontreiniging optreedt die het gevolg is van waterverontreiniging? In dit verband dacht hij aan het „mercaptanen-incident” van vorig jaar.

Het lid van de P.v.d.A.-fractie, dat vervolgens aan het woord kwam, sloot zich aan bij de lof voor het tot nu toe door de Minister verzette werk, die reeds eerder in deze vergadering door de C.H.U.-woordvoerder tot uiting gebracht was. Dit lid vroeg zich echter af of de toestand in Rijnmond sinds vorig jaar aanmerkelijk verbeterd is. Is er wel reden voor het optimisme van de Minister, wanneer men bedenkt, dat waarschijnlijk nooit eerder in deze tijd van het jaar – behalve tijdens mistperiodes – weliswaar geen smog, maar dan toch een zeer hinderlijke luchtverontreiniging zich bij het volle zonlicht over een zeer brede strook – reikende van Capelle en Alexanderstad tot aan de kust – heeft uitgebreid? De luchtverontreiniging, zei het P.v.d.A.-lid, was als het ware meer „verdund” dan vorig jaar, maar in het hele gebied kwamen hoestklachten voor.

Kan men inderdaad, vervolgde het hier aan het woord zijnde lid, overtuigd zijn van de medewerking van de industrie? Een bedrijf als Albatros is wel gewillig, omdat daar immers uitzicht op gedwongen sluiting bestaat, maar Gulf bijvoorbeeld zou in strijd met alle regels thans schoonmaakwerkzaamheden hebben verricht.

Geeft het recente bericht omtrent Shell, aldus nog steeds het P.v.d.A.-lid, de Minister geen aanleiding de directie dan maar tot sluiting van dit verouderde bedrijf te adviseren? Is het dreigement van de Shell-directie om niet tot herinvestering over te gaan niet te beschouwen als gebruik maken van de werkloosheid om de bevolking van Vlaardingen te intimideren? Wil de Minister het betreffende bericht verifiëren?

Met betrekking tot de door de Minister toegezegde kwalitatieve en kwantitatieve uitbreiding van het meetnet vroeg een ander lid van de P.v.d.A.-fractie of de Minister een nadere indicatie kan geven van de periode waarbinnen deze tot stand komt, en in hoeverre de uitbreiding in Rijnmond zal worden ingebracht in de organisatie van de Centrale Meld- en Regelkamer.

Ten slotte drong dit lid van de P.v.d.A.-fractie er op aan, dat de Minister binnen drie weken een nota zou produceren, waarin geïnventariseerd worden: 1. de gedurende het afgelopen half jaar door de Minister toegezegde maatregelen; 2. een overzicht in hoeverre deze maatregelen verwezenlijkt zijn; en 3. een overzicht van de maatregelen die de Minister nog in petto heeft. De bedoelde nota zou onderwerp moeten vormen van een op korte termijn te houden openbare gedachtenwisseling in de Kamer. Het hier aan het woord zijnde lid verwees ter toelichting naar het door hem in de openbare vergadering der

Kamer op 21 maart 1972 geformuleerde verzoek (*Handelingen* zitting 1971–1972, blz. 2776, rechterkolom, en 2777, linkerkolom).

De Minister, tot beantwoording der vragen overgaande, merkte met betrekking tot de primair vereiste Algemene Maatregelen van Bestuur ingevolge de Wet inzake de Luchtverontreiniging op, dat de ontwerpen thans het departement hebben verlaten. Zij zijn de Raad voor de Luchtverontreiniging gepasseerd en voorzover nodig heeft de voorgeschreven publicatie in de *Nederlandse Staatscourant* plaatsgevonden. De Minister zei op de verdere behandeling geen invloed te kunnen uitoefenen.

In samenwerking met het Departement van Economische Zaken wordt bezien, vervolgde de Minister, welke kleine en verouderde industrieën in het Rijnmondgebied geamoveerd kunnen worden. Economische Zaken onderzoekt in deze gevallen de mogelijkheid tot hervestiging elders in het land. Over een aantal industrieën zijn besprekingen gaande. Het departement van Economische Zaken kan financiële steun bij hervestiging verlenen. Door heffingen op grond van de Wet inzake de Luchtverontreiniging zal in 1972 29 mln. gulden bijeen worden gebracht, waarvan 10 à 12 mln. gulden voor dit doel gereserveerd is.

Met betrekking tot het opsporen van bronnen van luchtverontreiniging zei de Minister, dat dit op het ogenblik in Rijnmond gebeurt. De Centrale Meld- en Regelkamer gaat ter plaatse na of de industrie de afspraken nakomt, die gemaakt zijn voor het geval een bepaalde alarmfase intreedt. Voorts wordt door het departement zelf controle met infraroodfotografie vanuit de lucht overwogen. Ook denkt men ten departemente aan de mogelijkheid de vervuiling van de lucht door middel van helikopters in verschillende lagen te meten; deze methode – die zowel 's nachts als overdag toegepast kan worden – maakt wellicht bepaalde kritieke perioden voorspelbaar. De mogelijkheid om SO₂ te meten is aanwezig bij de mobiele eenheden, die in de loop van augustus in Zuid-Holland ingezet kunnen worden.

Verschillende industrieën, waaronder een aantal grote, leggen de uitkomsten van de door hen verrichte emissiemetingen vrijwillig aan de overheid over. De Minister zei geen reden te hebben aan de betrouwbaarheid van deze gegevens te twijfelen. Er wordt overigens gewerkt aan het verplicht stellen van controlemetingen. Van de zijde van het departement wordt er naar gestreefd het bekendmaken van het emissiepatroon en de controle daarop opgelegd te krijgen als voorwaarde ingevolge de Hinderwet. Een complicatie vormt de noodzaak de emissie aan de gemeten immissie te relateren. Dit kan alleen met behulp van meteorologische modellen geschieden. Voor SO₂ is in Rijnmond een model in gevorderde staat van voorbereiding.

Er is thans geen aanleiding, zo vervolgde de Minister, om aan te nemen, dat voor de recente periode van intensiteitsverhoging der luchtverontreiniging bepaalde incidenten aansprakelijk zijn. Er bestaat slechts een neiging te veronderstellen, dat het verkeer en de tuinbouw in het Westland een grote rol hebben gespeeld. In dit verband merkte de Minister op, dat stank als subjectieve bevinding niet kwantificeerbaar is. Een bepaalde concentratie van stankklachten is hoogstens reden om bij de industrieën in het betreffende gebied aan te dringen op de bewaking van mogelijke stankbronnen. Dit is in casu ook gebeurd. Het effect zal moeten blijken uit het klachtenpatroon van het komende halfjaar.

Zodra de volledige kaart met SO₂-waarden beschikbaar is, kan vastgesteld worden in hoeverre voor de pieken van luchtverontreiniging terecht een verband gelegd wordt met het stoken van de tuinbouw in het Westland. Een indicatie vormt al de snelle toeneming van de SO₂-concentraties in de ochtenduren; deze zou toe te schrijven zijn aan de zgn. „nachtstook”.

Niet te verwaarlozen noemde de Minister de financiële consequenties voor het Westland, indien de tuinbouw geheel zou overgaan op het gebruik van zwavelarme stookolie. De bewindsman zegde de commissie toe te zullen trachten een nauwkeurige berekening van de kosten op te stellen. Het

departement van Landbouw is volgens zijn inlichtingen op de hoogte van de voortgang, die gemaakt wordt bij de ombouw van olie op aardgas. De Minister beloofde te zijner tijd ook deze gegevens aan de commissie te zullen overleggen. Uit de heffingen ingevolge de Wet inzake de Luchtverontreiniging zal slechts ten dele aan de ombouwkosten kunnen worden bijgedragen, gezien de omvang hiervan, die destijds door de Minister van Landbouw op 350 mln. gulden geschat werd.

Tijdens een recent bezoek aan de Verenigde Staten, zo deelde de Minister mee, zijn gegevens verkregen over de op handen zijnde voorschriften met betrekking tot „schone benzine”. Daar wil men het probleem in 1975 opgelost hebben. De Amerikaanse gegevens worden thans vergeleken met de in EEG-verband ontworpen bepalingen. Regelmatig vindt overleg ter zake plaats, enerzijds interdepartementaal, anderzijds met de industrie. Van beide kanten wordt thans een stuk voorbereid, dat tot een degelijke discussie kan leiden. Bovendien wordt in het najaar door de EEG een conferentie over dit onderwerp belegd.

Tegen het uitbrengen van een nota, zoals die tijdens deze vergadering door een lid van de P.v.d.A.-fractie gevraagd was, maakte de Minister aanvankelijk bezwaar. Het ambtelijk apparaat is toch al vrij zwaar belast, aldus de bewindsman, en bovendien kan de Kamer tegen eind mei/begin juni de reeds vroeger toegezegde urgentienota betreffende de milieuproblematiek tegemoet zien; het gevraagde overzicht maakt daarvan deel uit. Na een voortgezette gedachtenwisseling bleek de Minister wel bereid een korte inventarisatie van de door hem aangekondigde, reeds verwezenlijkte en nog in petto gehouden maatregelen met betrekking tot de situatie in Rijnmond, in de vorm van een puntsgewijze opsomming, op schrift te stellen en dit stuk aan de voorzitter der commissie uit te brengen.

De bespreking van het tweede punt van de agenda, de voorbereiding voor de in Stockholm te houden Conferentie inzake het Leefmilieu, werd door de directeur-generaal voor de milieuhygiëne ingeleid met een korte uiteenzetting over de geschiedenis en de organisatie van de conferentie.

Het initiatief tot de Conferentie inzake het Leefmilieu is in 1968 door Zweden genomen in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, aldus de heer Reij. Aan de voorbereiding van de conferentie hebben 27 landen deelgenomen; daarbij ontbraken Rusland en Tsjechoslowakije. Pogingen worden nog in het werk gesteld om de landen van het Oostblok aan de conferentie te laten deelnemen. Hun afwezigheid zou te betreuren zijn.

Tijdens de vergaderingen van de voorbereidende commissie is wel gebleken, dat de ontwikkelingslanden vermoedelijk met de meeste conclusies van de conferentie akkoord zullen gaan, zij het met enige moeite. Herhaaldelijk kwam ter sprake hoe de ontwikkelingslanden – waar het milieuvraagstuk veelal als een rijke-landen-problematiek wordt gezien – blijvend bij de ter zake gevoerde discussies betrokken kunnen worden. Verschillende ontwikkelingslanden waren overigens als toehoorder bij de voorbereidende conferentie aanwezig.

De heer Reij noemde het Nederlandse aandeel in de voorbereiding der conferentie uitzonderlijk groot, gezien omvang en belang van ons land. De bijdrage van in het bijzonder prof. ir. L. J. Mostertman, leider van de Nederlandse delegatie naar de zittingen van de voorbereidende commissie, aan het samenstellen van de definitieve conferentiedocumenten was zeer intensief.

Met betrekking tot de leiding van de Nederlandse delegatie merkte vervolgens de Minister op, zulks in antwoord op de

vraag van een P.v.d.A.-fractielid, dat zich het vooruitzicht voordeed, dat het voorzitterschap vermoedelijk niet onafgebroken door dezelfde bewindsman kon worden bekleed. Indien voor dit geval een vice-voorzitter zou worden aangewezen, bestond het risico dat deze niet zou worden toegelaten tot het overleg aan de top van de conferentie. Daarom heeft het kabinet besloten twee voorzitters te benoemen, met dien verstande dat de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne de leiding van de delegatie zal hebben, in het bijzonder in zoverre het de wetenschappelijke voorbereiding betreft, terwijl de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken – de andere voorzitter – in het bijzonder de aspecten van de buitenlandse politiek zal verzorgen.

Een lid van de C.H.U.-fractie vroeg naar de bevoegdheden van de conferentie. In hoeverre zijn de deelnemende landen gebonden aan wat daar besloten wordt? Ook wilde dit lid weten of de mogelijkheid bestaat dat de commissie, alvorens een besluit valt over resoluties die Nederland binden, kennisneemt van het standpunt van de Nederlandse delegatie.

In antwoord op de eerste vraag zei de directeur-generaal voor de milieuhygiëne, namens de Minister, dat de conferentie wel tot aanbevelingen aan de Algemene Vergadering der Verenigde Naties kan komen, maar deze aanbevelingen komen daar pas in het najaar in behandeling. Het lag voorts in de bedoeling bepaalde resoluties te laten aannemen, doch de kans hierop is niet groot, mogelijk met uitzondering van een resolutie over zeevervuiling. De Minister noemde het gewenst, dat regelmatig – zij het misschien maar kort – contact met de commissie zal plaatsvinden over de gang van zaken, zoals deze zich nu ten aanzien van de conferentie verder zal ontwikkelen.

Aldus vastgesteld 10 mei 1972.

LAMBERTS
 WIEBENGA ¹⁾
 TUIJNMAN
 OELE
 PEIJNENBURG
 GROENSMIT-VAN DER KALLEN
 HUTSCHEMAEKERS
 VEDER-SMIT
 WOLFF
 P. A. M. CORNELISSEN
 BARENDREGT
 DE BOER
 TERLOUW
 MEIJER
 DE JONG
 BARUCH
 VAN LEIJENHORST.

¹⁾ Plaatsvervangend lid.